

SAMMANFATTANDE REDOGÖRELSE ÖVER GRANSKNINGAR 2022

Innehåll

REVISORERNAS UPPGIFT OCH REGLERING	3
Revisionsplan 2022.....	3
Revisionens organisation och förvaltning	4
REVISORERNAS GRANSKNING 2022	4
Inledning	4
Grundläggande granskning	4
Basgranskning av styrelse, beredningar, nämnder och företag	5
Fördjupade granskningar	6
Arbetsmiljön i sjukvården (RR 2021/12)	6
Barn- och ungdomspsykiatri (RR 2022/19).....	7
Informationssäkerheten (RR 2022/1)	8
Trafikupphandlingar (RR 2022/21)	8
Övriga fördjupade granskningar	9
Granskning av delårsrapport (RR 2022/18).....	9
Granskning av årsredovisning 2022 (RR 2023/10)	10
Det ekonomiska resultatet.....	10
Verksamhetsresultat.....	11
Uppdrag	12
God ekonomisk hushållning	12
Sammanfattande bedömning	13
Granskning av företag, stiftelser och förbund 2022	14

REVISORERNAS UPPGIFT OCH REGLERING

Kommunal revision regleras i Kommunallag 2017:725 (KL). Revisorernas uppgifter framgår i 12 kapitlet och ska enligt lagen ske i enlighet med god revisionssed. Revisionsuppdraget avser två delar, att granska all verksamhet som bedrivs inom regionens samtliga verksamhetsområden samt en prövning av de ansvariga styrelser, nämnder och beredningar för vilka regionfullmäktige har utsett revisorer. Fullmäktige utser för regionen sju förtroendevalda revisorer som var och en är självständiga och arbetar partipolitiskt oberoende. Fullmäktige utser även lekmannarevisorer och suppleanter till Region Kalmar läns aktiebolag och revisorer med suppleanter i Region Kalmar läns stiftelser.

Revisorerna prövar:

- om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- om räkenskaperna är rättvisande,
- om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Enligt 12 kap. 2 § KL ska revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten som enl. 11 kap. 16 § KL skall behandlas av fullmäktige och om årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Det yttersta syftet med granskningen är att ge regionfullmäktige väl underbyggda, opartiska och sakliga underlag för den årliga ansvarsprövningen. Det är även ett led i den demokratiska processen där länets invånare vart fjärde år prövar ansvaret i allmänna val.

Revisorerna skall enligt kommunallagen granska all verksamhet årligen. Detta sker genom att revisorerna och deras sakkunniga löpande följer verksamheterna dels genom kommunikation med den granskade verksamheten, dels genom att ta del av grundläggande dokument och det löpande flödet av ärenden och beslut. Med dokument avses mål- och budgetdokument, riktlinjer, ekonomi- och verksamhetsrapportering, delårsrapporter och bokslut, beslutsunderlag, protokoll, beskrivning av det interna kontrollsystemet och redovisningssystemet.

Därtill genomförs fördjupade granskningar inom olika delar av regionens verksamhet. Granskningarna genomförs så långt som möjligt i dialog med de granskade.

Revisorerna strävar efter en positiv och förändringsinriktad granskning. Det sker genom att dela de slutsatser revisionen kommer fram till samt att det ges rekommendationer kring vad som kan behöva göras. Revisionen ska vara främjande för Region Kalmar län men i en omfattning som inte står i strid med oberoendet. Alla granskningar följs upp för att säkerställa att erforderliga åtgärder har vidtagits med anledning av revisorernas synpunkter, slutsatser och rekommendationer.

Revisionsplan 2022

Revisorernas granskning sker efter en revisionsplan som fastställs inför varje granskningsår. Planen baseras på en analys av väsentlighet och risk. I analysen av väsentlighet värderas de konsekvenser som kan uppstå för regionen eller för enskilda vid fel eller misskötsel. Olika slag av konsekvenser bedöms utifrån ekonomisk, politisk, verksamhetsmässig och förtroenderelaterad relevans. I

analysen av risk värderas sannolikheten för att olika slag och grader av fel eller misskötsel kan uppstå. Sannolikheten varierar mellan olika verksamhetsområden, system och rutiner och måste bedömas för varje område. Revisionsplanen är ett levande dokument i den bemärkelsen att planerade granskningsinsatser kan ställas in, omformuleras och förändras i omfattning. Nya granskningar kan också tillkomma under året om revisorerna uppmärksammar något som inte kan vänta till den ordinarie riskanalysprocessen. Likaså kan de planerade och prioriteringsordnade granskningarna omprioriteras löpande under året vid behov.

Revisionens organisation och förvaltning

Revisorerna i Region Kalmar län har till sin hjälp ett revisionskontor för att underlätta förvaltning och även samordna och leda revisionsarbetet.

Externa konsulter anlitas till fördjupade verksamhetsgranskningar. Ramavtal för granskning av 2019-2020 års verksamhet med option för 2021-2022 har träffats med EY, PWC, KPMG, och Helseplan. Vid upphandling av externa konsulter väger revisorerna in kvalitetsmässiga mått såsom exempelvis personlig erfarenhet och lämplighet för det specifika uppdraget utöver exempelvis kostnad och tidplan.

Revisorerna träffar fullmäktiges presidium ett flertal gånger per år varvid man diskuterar revisorernas budget och vad som framkommit vid genomförda och pågående granskningar. Revisorerna har även överläggningar med andra förtroendevalda. Revisorerna träffar även presidier från regionstyrelsen, nämnder och beredningar kontinuerligt. Som ett led i planerade och pågående granskningar, hålls även möten med olika verksamhetsföreträdare.

REVISORERNAS GRANSKNING 2022

Inledning

Revisorernas granskning har skett utifrån revisorernas revisionsplan vilken fastställs för varje granskningsår. Läs mer ovan under *Revisionsplan 2022*. Revisorernas granskning består av grundläggande granskning, fördjupade granskningar och granskning av delårsbokslut samt årsredovisning (inkl. förvaltningsberättelse). Granskning har även skett av regionens företag, stiftelser och kommunalförbund samt gemensam nämnd.

Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen är en viktig grund i revisorernas arbete som även ger vägledning i val av inriktning på de kompletterande fördjupade granskningarna. Den ger också värdefull kunskap för revisorerna i risk- och väsentlighetsanalysen men framför allt utgör den ett underlag inför ansvarsprövningen. De senaste åren har den grundläggande granskningen utvecklats och utökats. För 2022 har KPMG på uppdrag av revisorerna genomfört en basgranskning av styrelse, beredningar, nämnder och företag. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär löpande medan den genomförda basgranskningen är en tidsavgränsad insats och ett komplement till den granskning som redan görs.

Den grundläggande granskningen omfattar flera steg och genomförs löpande under hela året. Detta sker genom att revisorerna och de sakkunniga följer verksamheterna dels genom kommunikation med den granskade verksamheten, dels genom att ta del av grundläggande dokument och flödet av ärenden och beslut som berör regionstyrelsen, nämnder och beredningar. De dokument som revisionen tar del av är exempelvis:

- Mål- och budgetdokument
- Riktlinjer och rutiner
- Ekonomi- och verksamhetsrapportering
- Delårsrapporter
- Bokslut
- Verksamhetsberättelser
- Beslutsunderlag
- Protokoll
- Beskrivning av det interna kontrollsystemet och redovisningssystemet
- Riskanalys och internkontrollplan
- Processbeskrivningar

Basgranskning av styrelse, beredningar, nämnder och företag

Granskningen redovisas i enskilda rapporter och missiv vilka alla har tillställts respektive politisk instans. Revisionsobjekt som ingick i granskningen var förutom regionstyrelsen även kollektivtrafiknämnden, regionala utvecklingsnämnden, folkhögskolestyrelsen, patientnämnden och fullmäktigeberedningar.

Likt förra årets basgranskning har det iakttagits avvikelser generellt gällande styrning och uppföljning i regionen. Regionstyrelsen har säkerställt att mål och uppdrag har tolkats och brutits ner till egna mätbara mål. Av verksamhetsplaner framgår hur styrelsens tillhörande tjänstemannaorganisation brutit ned fullmäktiges mål och vilka aktiviteter som svarar mot respektive mål. Det finns dock sällan kommentarer i anslutning till de mått som inte når målvärdet eller eventuella förslag på åtgärder. Det pågår en diskussion om att införa en eventuell rutin för att synliggöra arbetet med mål och möjliggöra uppföljning.

Folkhögskolestyrelsen och patientnämnden behöver säkerställa att uppföljning av verksamhetsplanen sker i enlighet med de mål och riktlinjer som regionfullmäktige bestämt, det vill säga två delårsrapporter och en verksamhetsberättelse. Regionala utvecklingsnämnden behöver säkerställa att det finns ett tydligt arbetssätt för hantering av de mål som indikerar låg måluppfyllelse. Kollektivtrafiknämnden bör säkerställa en fortsatt nära uppföljning av ekonomi, ekonomiska förutsättningar och att åtgärder vidtas i syfte att nå ekonomi i balans. Fullmäktigeberedningarna har enligt granskningen huvudsakligen bedrivit sin verksamhet på ett ändamålsenligt sätt. Beredningen för hälso- och sjukvård samt beredningen för hållbarhet och folkhälsa rekommenderas dock att fortsatt arbeta för att utveckla och konkretisera på vilket sätt beredningarna avser att följa utvecklingen inom sitt uppgiftsområde med koppling till regionplanen. Beredningarna bör också initiera ett arbete med att se över hur de ska bidra till att stärka kvaliteten i regionfullmäktiges beslutsfattande inom sitt uppgiftsområde, i syfte att föreslå regionfullmäktige att besluta om ett förtydligat uppdrag. Beredningarna uppmanas även att arbeta för att i högre utsträckning bereda fullmäktiges långsiktiga strategier och behandling av remisser från regionstyrelsen.

Regionstyrelsen bedöms ha säkerställt att det bedrivs ett systematiskt arbete med intern kontroll. Regionstyrelsen bedöms ha genomfört uppföljning av intern kontroll för regionstyrelsens arbete och regionstyrelsens verksamhet som driftsnämnd. Dock bör regionstyrelsen göra en samlad bedömning av den interna

kontrollen även för de övriga nämnderna inom Region Kalmar län som en del i sin uppsiktsplikt. Regionala utvecklingsnämnden är i begränsad omfattning delaktig i upprättandet av riskanalys och intern kontrollplan. Folkhögskolestyrelsen har inte fastställt en riskanalys eller en intern kontrollplan för 2022 för att hantera prioriterade risker. Folkhögskolestyrelsen har i formell mening inte heller ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende verksamhet och ekonomi. Kollektivtrafiknämnden har huvudsakligen ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi. Spårbarhet i protokoll bör dock tydliggöras avseende återrapporteringen av den interna kontrollen.

Revisorerna lämnar i sina missiv för basgranskningen ett antal rekommendationer till flertalet av de olika politiska instanserna. Rekommendationerna handlar i de flesta fall om att stärka uppföljning och rapportering samt att tydligare reagera vid konstaterad låg måluppfyllelse. Rekommendationer ges även för arbetet med den interna kontrollen.

Fördjupade granskningar

För 2022 har fem fördjupade granskningar initierats och är i olika faser varav fyra har slutförts. Nedan redogörs för de färdigställda granskningarnas resultat samt status för de påbörjade granskningarna.

Arbetsmiljön i sjukvården (RR 2021/12)

Revisorerna har låtit granska huruvida regionstyrelsen säkerställer att det bedrivs ett ändamålsenligt arbetsmiljöarbete som syftar till en tillfredsställande arbetsmiljö. Vidare har granskningen syftat till att bedöma regionstyrelsens arbete med att förebygga och hantera hot och våld.

Den sammanfattande bedömningen är att regionstyrelsen delvis säkerställer att det bedrivs ett ändamålsenligt arbetsmiljöarbete som syftar till en tillfredsställande arbetsmiljö. Revisorerna bedömer även att regionstyrelsen delvis bedriver arbetet med att förebygga och hantera hot och våld bedrivs på ett ändamålsenligt sätt.

Bedömningarna grundas på att det finns framtagna styrdokument som beskriver hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska bedrivas. Samtidigt visar granskningen att det inte sker ett tillräckligt tydligt arbete med att säkerställa att det vidtas och kommuniceras åtgärder i de fall som kartläggningar visar på brister. Granskningen visar att det finns arbetsplatser med långdragen problematik där medarbetarna inte känner till att det finns en handlingsplan över hur arbetsmiljön ska förbättras. Det behöver bli tydligare på regionövergripande nivå vilka åtgärder som ska vidtas utifrån kartläggningarna samt vem som ska ansvara för att åtgärderna genomförs. Regionen har själv identifierat det som ett förbättringsområde i uppföljningen av 2020 års systematiska arbetsmiljöarbete.

Strukturerna för uppföljning av följsamheten till regionens årshjul och riktlinjer är inte tillräckliga, vilket även ligger i linje med Arbetsmiljöverkets bedömning att det har funnits brister som behöver förbättras men som inte har upptäckts i regionens årliga uppföljning.

Vad gäller hot och våld uppges cirka en tredjedel av de svarande i den senaste medarbetarenkäten att de inte har sökt hjälp efter att ha blivit utsatt för hot eller våld. Det är viktigt att medarbetare anmäler situationer. Dels för att säkerställa att den enskilde får stöd dels för att kunna identifiera behov av förebyggande och förbättrande åtgärder.

Revisorerna vill även uppmärksamma att det finns goda exempel inom verksamheten kring hur ett fullgott arbetsmiljöarbete kan bedrivas, vilket kan användas för att stärka arbetet generellt inom regionen.

Revisorerna rekommenderar regionstyrelsen:

- att säkerställa att skyddsombud företräder samtliga arbetstagare, i enlighet med arbetsmiljölagen.
- att säkerställa att åtgärder vidtas vid avvikelser i såväl den fysiska arbetsmiljön som den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.
- att säkerställa att tillbud och händelser med våld eller hot om våld anmäls så att det därmed kan dokumenteras och utredas.
- att stärka uppföljningen av att regionens planerade insatser för det systematiska arbetsmiljöarbetet efterlevs fullt ut i verksamheterna.

Barn- och ungdomspsykiatri (RR 2022/19)

Revisorerna har låtit granska huruvida regionen bedriver ett tillfredsställande arbete med en styrning, uppföljning och intern kontroll som är tillräcklig för att säkerställa att vården inom barn- och ungdomspsykiatri bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och är tillgänglig.

Den sammanfattande bedömningen är att regionstyrelsen delvis har en styrning, uppföljning och intern kontroll för att säkerställa att vården inom barn- och ungdomspsykiatri bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och är tillgänglig.

Bedömningen grundas på att revisorerna har sett att det finns förutsättningar för att leda och styra verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Det finns tillförlitliga system och rutiner för att följa upp resultat i verksamheten och dessa resultat följs upp och rapporteras till berörda beslutsfattare.

Behovet av vård inom barn- och ungdomspsykiatri har ökat, vilket tydliggörs av ett ökat inflöde av patienter till öppen- och slutenvården. Målvärdet för den förstärkta vårdgarantin gällande tid till första besök uppnås. Trots olika insatser för att skapa ökad tillgänglighet, som till exempel användandet av tjänster via 1177 och internetbaserad KBT, når inte verksamheten målvärdet för utredningar.

Insatser för att öka samverkan mellan barn- och ungdomspsykiatri och andra aktörer pågår men det finns förbättringspotential på området. Bland annat kan samverkan med skolans aktörer struktureras vad avser remisser samt gränssnittet mellan barn- och ungdomspsykiatri och barn- och ungdomshälsan tydliggörs internt och för vårdsökande.

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö är prioriterade områden inom verksamheten. Flera insatser inom dessa områden pågår, bland annat insatser för att stärka kompetensförsörjningen av psykologer och arbete med att implementera åtgärder från den framtagna handlingsplanen efter Arbetsmiljöverkets inspektion.

Rekommendationerna som lämnades i den tidigare granskningen från 2018 har till stora delar beaktats.

Revisorerna rekommenderar regionstyrelsen:

- att säkerställa en förbättrad samverkan mellan barn- och ungdomspsykiatri och barn- och ungdomshälsan respektive skolan
- att säkerställa implementering av riktlinjer kring utformningen av andra aktörers remisser till barn- och ungdomspsykiatri.
- att följa upp kompetensförsörjningen i verksamheterna för att kunna sätta in adekvata åtgärder vid behov.

- att tillse implementeringen av åtgärder i handlingsplanerna som tagits fram efter Arbetsmiljöverkets inspektioner genomförs och följs upp.

Informationssäkerheten (RR 2022/1)

Revisorerna har låtit granska huruvida regionstyrelsen säkerställer att det bedrivs ett tillfredsställande arbete för att skydda och säkra information utifrån lagstiftning, mål och riktlinjer.

Den sammanfattande bedömningen är att regionstyrelsen inte helt säkerställer att det bedrivs ett tillfredsställande arbete för att skydda och säkra information utifrån lagstiftning och mål och riktlinjer.

Bedömningen grundas på att ett flertal områden har identifierats där det saknas en dokumenterad och/eller formaliserad process för att säkerställa att säkerhets- och informationsarbetet bedrivs enligt såväl interna riktlinjer som externa lagkrav. Exempelvis är utbildningsplanen ej beslutad och det saknas kontinuerlig och formaliserad kommunikation av riktlinjer. Därtill saknas en dokumenterad process för kontinuerlig och formaliserad uppföljning av leverantörsavtal samt registerförteckning över personuppgiftsbehandlingar.

Det saknas en dokumenterad process för att säkerställa efterlevnad av styrdokument avseende dataskydd. Därtill finns ett behov av kontinuerlig rapportering till regionstyrelsen avseende hur dataskyddsarbetet fortlöper.

Regionstyrelsens övergripande mognadsgrad bedöms vara över genomsnittet för IT- och informationssäkerhet jämfört med en offentlig verksamhet av motsvarande storlek och karaktär. Granskningsresultatet indikerar att regionens mognadsgrad är högst inom hantering av programförändringar och lägst inom hantering av personuppgifter. Trots att mognadsgraden för Region Kalmar län är hög i jämförelse med annan offentlig verksamhet är det revisorernas bedömning att mognadsgraden bör vara högre sett till den storlek, riskbild samt den mängd informationstillgångar av känslig karaktär som regionstyrelsen är ansvarig för.

I granskningen har ett flertal rekommendationer till såväl regionstyrelsen som regionledningen identifierats. Samtliga rekommendationer återfinns i rapporten över granskningen.

Revisorerna rekommenderar regionstyrelsen att:

- upprättade styrdokument avseende utbildningar och molntjänsthantering blir beslutade och implementerade.
- en plan för regelbunden kommunikation av styrande dokument upprättas, beslutas och implementeras.
- se till att dataskyddsarbetet kontinuerligt rapporteras till regionstyrelsen.
- analys genomförs över vilka delar i regionens säkerhets- och informationsarbete som verkligen är av nationellt säkerhetsintresse och således faller under säkerhetsknyddslagen.

Trafikupphandlingar (RR 2022/21)

Revisorerna har låtit granska om det finns en ändamålsenlig styrning, kontroll, uppföljning och samordning avseende trafikupphandlingar i Region Kalmar län.

Den sammanfattande bedömningen är att regionstyrelsen och kollektivtrafiknämnden i allt väsentligt säkerställt en tillräcklig styrning, kontroll, uppföljning och samordning av trafikupphandlingar.

Granskningen visar att det pågår ett utvecklingsarbete vid länstrafiken som innebär att förvaltningen arbetar med att bli en alltmer integrerad del av regionens verksamhet, exempelvis genom samverkan med upphandlingsenheten. Detta kan innebära en utveckling av samordningen vad gäller trafikupphandlingar. Denna samverkan är dock inte dokumenterad vilket är en förutsättning för ökad tydlighet och minimering av risker.

Av granskningen framgår att flera delegater har mandat att meddela beslut var och en för sig avseende upphandling av trafikavtal vilket kan skapa en otydlig roll- och ansvarsfördelning avseende trafikavtalen. Delegationsordningen bör som en följd av denna iakttagelse tydliggöras så att inte flera delegater har mandat att teckna trafikavtal.

AB Transitio tillhandahåller anskaffning, finansiering och förvaltning av spårfordon på uppdrag av regionen. Detta uppdrag innebär omfattande ekonomiska åtaganden för regionen som löper över flera år. I granskningen konstateras att det inte är tydligt dokumenterat hur bolagets uppdrag närmare utförs på uppdrag av regionen.

Regionstyrelsen ansvarar för upphandlingar i regionen enligt reglementet. Trafikupphandlingarna innebär omfattande ekonomiska åtaganden som löper över flera år. För att utveckla regionstyrelsens uppföljning samt uppsiktsplikten enligt kommunallagen behöver styrelsen utveckla den kontinuerliga uppföljningen av trafikupphandlingarna så att tillräcklig information erhålls inför, under och efter genomförande av upphandlingar.

Revisorerna rekommenderar att:

- regionstyrelsen och kollektivtrafiknämnden i samråd dokumentera upphandlingsenhetens och Kalmar länstrafiks roll och ansvar vad gäller trafikupphandlingar.
- regionstyrelsen ser över delegationsordningen och överväger att i stället för parallella delegater använda rangordning eller vidaredelegation för att undvika otydligt ansvarsförhållande avseende mandat att teckna trafikavtal.
- kollektivtrafiknämnden dokumenterar regionens interna process avseende hur AB Transitio genomför anskaffning, finansiering och förvaltning av spårfordon på uppdrag av regionen, samt tillser att nämnden får tydligare dokumenterad uppföljning avseende upphandlingar utförda av AB Transitio.
- regionstyrelsen säkerställer att styrelsen får en fullgod uppföljning i samband med genomförande av trafikupphandlingar.

Övriga fördjupade granskningar

Vid detta dokumentets färdigställande finns det en fördjupad granskning som har initierats i samband med revision av 2022 års verksamhet och kommer att slutföras och rapporteras under 2023. Det gäller granskning av uppskjuten vård. Resultatet av denna granskning kommer att ingå i revisorernas bedömning av regionens verksamhet för år 2023.

Granskning av delårsrapport (RR 2022/18)

Granskningen av delårsrapport per 2022-08-31 har skett med utgångspunkt från kommunallagen. Granskningen har utförts enligt god revisionsred i kommunal verksamhet. Bedömningen är baserad på en översiktlig granskning av

delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Revisorernas bedömning var att delårsrapporten i allt väsentligt blivit upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten var att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2022. Det prognostiserade balanskravsresultatet beräknades till 367 mnkr. Region Kalmar län har inga underskott att återställa sedan tidigare år.

Enligt regionplanen 2022 – 2024 är regionens finansiella mål att resultatet ska uppgå till minst 2,0 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning samt att investeringar ska finansieras utan extern upplåning. Prognosen för årets resultat i delårsrapporten beräknas till 0 mnkr med en nettokostnadsutveckling på 7,0 procent. Det innebär att det finansiella resultatmålet för året inte nås

Vid revisorernas granskning iaktogs att det saknades redovisning av utfallet för mer än hälften av verksamhetsmåten. Dessa mått är kritiska för att kunna mäta måluppfyllelse av de kortsiktiga och de långsiktiga mål som fullmäktige beslutat om. En stor del av måtten redovisas per helår. Med den information som lämnades i delårsrapporten kunde inte revisorerna bedöma om resultaten var förenliga med varken de kortsiktiga eller de långsiktiga mål för verksamheten som fullmäktige beslutat om.

Revisorernas samlade bedömning var att det prognostiserade finansiella resultatet i delårsrapporten delvis var förenligt med de finansiella mål fullmäktige beslutat om. Revisorerna ansåg sig inte kunna bedöma resultatet i delårsrapporten med avseende på verksamhetsmålen eftersom det saknades redovisning av utfallet för en betydande del av verksamhetsmåten.

Granskning av årsredovisning 2022 (RR 2023/10)

Granskningen ligger till grund för revisorernas bedömning om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de uppdrag och mål som fullmäktige har beslutat om, samt om räkenskaperna är rättvisande. Granskningen är även ett underlag för revisorernas uttalande om årsredovisningen i revisionsberättelsen och för ansvarsprövningen av nämnder och styrelser.

Det ekonomiska resultatet

Av årsredovisningen framgår att fullmäktiges finansiella mål uppnås. För det övergripande målet God ekonomisk hushållning finns två mått. Resultatet ska enligt fullmäktige uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. För 2022 är resultatet 198 mnkr vilket motsvarar 2,1 procent och resultatmålet uppnås därmed. Under året har Region Kalmar läns intäkter i form av skattemedel, utjämning och generella statsbidrag ökat med 5,3 procent och uppgår till totalt 9 458 mnkr.

Bokslutet visar ett negativt finansnetto på 277 mnkr vilket är 602 mnkr mindre än föregående år. Finansnettot är 270 mnkr mindre än budget.

Fullmäktige har även beslutat om att regionens investeringar ska finansieras utan extern upplåning vilket de gör för 2022.

Årets resultat är förenligt med fullmäktiges mål och de finansiella målen för 2022 är uppfyllda.

Årsredovisningen innehåller en balanskravsutredning i enlighet med lagen om kommunal bokföring & redovisning, LKBR. Årets balanskravsresultat uppgår till 495 mnkr. Reservering av medel till resultatutjämningsreserv uppgår till 9 mnkr.

Förvaltningarna visar ett sammanlagt budgetutfall på – 350 mnkr. Det är 5 mnkr mer i underskott än föregående år. De största underskotten redovisas för Hälso- och sjukvårdsförvaltningen med 341 mnkr och Kalmar länstrafik med 95 mnkr. De båda förvaltningarna har större underskott än föregående år med 37 mnkr respektive 23 mnkr. För regionstyrelsen som driftsnämnd är resultatet – 261 mnkr vilket är 17 mnkr mindre underskott än 2021.

I samband med att regionstyrelsen behandlade delårsrapporten per sista augusti beslutades att nämnder/förvaltningar som uppvisar underskott i prognosen efter delårsrapport till och med augusti 2022 att vidta åtgärder för att begränsa underskottet 2022 och anpassa kostnadsnivån till tilldelade ekonomiska ramar. I de fall åtgärderna avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet ska detta föreläggas regionstyrelsen för beslut. Regionstyrelsen uppmanade samtidigt nämnderna/förvaltningarna att ha fortsatt fokus på att uppnå de verksamhetsmässiga målen i regionplanen. Det framgår inte vilka verksamheter som ska vidta åtgärder eller inom vilka mål som det ska vidtas åtgärder. Delar av regionstyrelsens verksamhet visade på underskott i prognosen. Av protokoll för resterande sammanträden under 2022 framgår att regionstyrelsen inte beslutat om några åtgärder och inga nämnder/förvaltningar har återkommit till styrelsen för beslut om åtgärder. I protokoll för regionstyrelsen den 15:e juni 2022 framgår även då att resultatet för helåret prognostiseras till 0 mnkr. Regionstyrelsen noterade informationen till protokollet och inga beslut om uppdrag eller åtgärder togs om att anpassa kostnadsnivåer eller verksamhet.

Verksamhetsresultat

För de fem övergripande målen Nöjda invånare och samarbetspartners, Hållbar utveckling i hela länet, Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet, En av Sveriges bästa arbetsplatser och God ekonomisk hushållning finns det 49 mått med specifika målvärden identifierade i Regionplan 2022-2024. I årsredovisningen återfinns det utfall för 35 av måtten i regionplanen. Av dessa mått är det åtta som helt nås medan 18 nästan nås och nio mått inte uppnås. Det är 14 mått som saknar utfall av olika anledningar.

I årsredovisningen under avsnittet förvaltningsberättelse så beskrivs aktiviteter och måluppfyllelse. I sammanfattningen av årsredovisningen konstateras att de finansiella målen uppnåtts tillsammans med goda resultat avseende verksamhetsmålen vilket leder till bedömningen att Region Kalmar län som helhet ha uppnått god ekonomisk hushållning för 2022. Det tas inte aktivt ställning om det anses att fullmäktiges mål är uppnådda.

Revisorernas grundläggande granskning år 2022 visar att regionstyrelsen delvis har en tillräcklig uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat. Regionstyrelsen har följt upp sin verksamhetsplan vid de planerade uppföljningstillfällena men inte samtliga av beslutade målvärden eller aktiviteter vid något av tillfällena. Det framgår inte heller huruvida styrelsen är tillfreds med det arbete som är utfört, och inte heller beslutat om åtgärder vid uppvisade avvikelser.

Fullmäktiges mål	Antal mått inom fullmäktiges mål och måluppfyllnad ¹					Bedömning ²
	Ja	Nästan	Nej	Ingen uppgift	Totalt	
Nöjda invånare och samarbetspartners	1	10	3	1	15	Målet uppfylls delvis
Hållbar utveckling i hela länet	1	0	1	4	6	Målet uppfylls ej
Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet	4	6	5	6	21	Målet uppfylls ej
En av Sveriges bästa arbetsplatser	0	2	0	3	5	Målet uppfylls ej
God ekonomisk hushållning	2	0	0	0	2	Målet uppfylls
Totalt	8	18	9	14	49	

Uppdrag

I regionplan 2022-2024 har fullmäktige gett regionstyrelsen tretton uppdrag. En granskning av både årsredovisning och regionstyrelsens protokoll visar att av de tretton uppdrag som getts av fullmäktige bedöms tio vara slutförda och de resterande tre kommer att avrapporteras under 2023. Det gäller uppdragen att utreda möjligheterna att stärka och utveckla skärgårdslivet genom service och tillgänglighet, utreda på vilket sätt primärvårdens digitala erbjudande till invånarna ytterligare kan förstärkas och redovisa en gemensam målbild för Nära vård tillsammans med länets kommuner.

God ekonomisk hushållning

Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsmässigt perspektiv. För att överensstämja med kravet i kommunal bokförings- och redovisningslag ska årsredovisningen innehålla en utvärdering av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts. I årsredovisningen beskrivs att enligt kommunallagen så ska kommuner och regioner ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Detta innebär att de finansiella målen ska vara uppfyllda och att organisationen ska uppnå goda verksamhetsresultat. Verksamhetsmåten som mäter måluppfyllnaden nås till övervägande del inte. I regionplan 2022-2024 står det att en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av både ekonomi och verksamhet är också en nödvändig förutsättning för att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning. I årsredovisningen lämnar styrelsen en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2022. Styrelsens bedömning är att Region Kalmar län som helhet har uppnått god ekonomisk hushållning för 2022. Underlag för

¹ Om ett mått har en uppfyllelse om minst 90 procent bedöms det som nästan uppfyllt.

² Om lägst hälften av måtten har uppnåtts eller nästan uppnåtts bedöms målet delvis uppfyllt. Om lägst hälften av måtten har uppnåtts bedöms målet som uppfyllt.

bedömningen är att de finansiella målen uppnåtts tillsammans med goda resultat avseende verksamhetsmålen i övrigt. I årsredovisningen framgår att de två finansiella målen är uppnådda. Målet om att ha ett positivt resultat som uppgår till minst 2,0 procent av skatter och generella statsbidrag uppnås.

Sammanfattande bedömning

Region Kalmar län klarar de två uppställda ekonomiska målen och har ett ekonomiskt resultat som sammantaget är positivt. Delar av regionstyrelsens verksamhet visar dock underskott och styrelsen har inte beslutat om några åtgärder utifrån resultatet. Även fast det framgår av styrelsens beslut i samband med delårsrapporten i augusti att samtliga förvaltningar med underskott ska vidta åtgärder.

Fullmäktiges verksamhetsmässiga mål nås till största del inte. En del av de ingående måtten som visar på måluppfyllelse har inte gått att mäta

Styrelsen gör bedömningen att god ekonomisk hushållning har uppnåtts för 2022. Styrelsen motiverar bedömningen med att de finansiella målen uppnåtts tillsammans med goda resultat avseende verksamhetsmålen i övrigt. Revisionen håller inte med om den bedömningen då redovisade verksamhetsresultat inte är förenliga med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Fullmäktiges uppdrag till styrelsen och nämnderna bedöms till övervägande del vara genomförda.

Granskning av företag, stiftelser och förbund 2022

Granskning av verksamheten i Samverkansnämnden för Sydöstra sjukvårdsregionen för 2022 har utförts tillsammans med revisorerna i Region Östergötland och Region Jönköpings län.

Granskning av Samordningsförbundet i Kalmar län har utförts av revisor från regionen, kommunerna och staten.

Granskning av Stiftelsen Kalmar Läns Museum och Jenny Nyström och Curt Stoopendahls Stiftelse har utförts i samverkan med den auktoriserade revisorn.

Kalmar Läns Musikstiftelse har granskats i samverkan med den auktoriserade revisorn.

För vart och ett av bolagen Kalmar Öland Airport AB, Kalmar läns Trafik AB, Kalmar läns Pensionskapitalförvaltning AB, ALMI Företagspartner Kalmar län AB och Transitio AB har de utsedda lekmannarevisorerna avgett granskningsrapport för 2022.

För Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg har revisorerna avgett en revisionsberättelse.